

TURIZAM / TOURISM

Metodološka objašnjenja / *Methodological notes*

Dolasci i noćenja turista u kolektivnom smještaju po vrstama turističkih mjesta /
Tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation by type of place

Dolasci i noćenja turista u kolektivnom smještaju po zemljama i prema vrsti mjesta /
Tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation by country and type of resort

TURIZAM**Izvori podataka i obuhvatnost**

Od januara 2017. godine Uprava za statistiku Crne Gore shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. List CG, br. 18/12“) i prema Godišnjem planu zvanične statistike za 2017. godinu („Sl. List CG, br. 6/17“) sprovodi istraživanje o dolascima i noćenjima turista u ugostiteljskim objektima u kolektivnom smještaju čiji je cilj da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa, na mjesečnom nivou. Kolektivni smještajni objekti uključuju hotele, pansionere, motele, turistička naselja, odmarališta, hostele, kampove i ostale objekte kolektivnog smještaja. Kolektivni smještaj ne uključuje privatni smještaj (smještaj u kućama i sobama za iznajmljivanje, kao i u turističkim apartmanima). Od marta 2017. svi podaci i indeksi u tabelama preračunati su u skladu sa metodologijom istraživanja o dolascima i noćenjima turista u kolektivnom smještaju. Podaci o broju dolazaka turista i noćenja u kolektivnom smještaju prikupljeni su redovnim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovi evidencija u knjigama gostiju.

Izvještajne jedinice su privredna društva, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga za smještaj turista u kolektivnom smještaju. Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“, br. 63/11, br.47/12) jesu: hotel & resort, wild beauty resort, grupa hotela (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, aparthotel, condohotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge, vila, planinarski dom, odmaralište, kamp i slično. Osim ovih ugostiteljskih objekata regulisanih Pravilnikom obuhvataju se lječilišta i nekategorisani objekti.

Definicije

Turist je svaka osoba koja u mjestu van svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju migranti, pogranični radnici, diplomati, članovi vojnih snaga na redovnim zadacima, izbjeglice, itd. Turist je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene mjesta ili objekta, dolazi do njegova ponovnog iskazivanja, a time i do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Ministarstvo zdravlja, 15.marta 2020. godine, donijelo je, na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (COVID-19), koja se odnosi na zabranu pružanja ugostiteljskih usluga u hotelima, osim za prijavljene goste.

Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti saglasilo se u više navrata o produženju gore navedene mjere koja je važila do 18.maja 2020. godine.

Prema Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma karantinski smještaj nije uključen u obuhvat istraživanja.

TOURISM**Sources of data and coverage**

Since January 2017, Statistical Office of Montenegro according to Law on Official Statistics and Official Statistical System ("Off. Gazette of Montenegro, no. 18/12") and according to the Annual Plan of Official Statistics for 2017 ("Off. Gazette of Montenegro, no. 6/17 ") conducts survey on arrivals and overnight stays of tourists in tourists collective accommodation establishments that aims to provide basic information about the scope of tourist traffic, on a monthly basis. Collective accommodation facilities include hotels, inns, motels, holiday villages, tourist resorts, hostels, camps and other collective accommodation facilities. Collective accommodation does not include private accommodation (accommodation in houses and rooms for rent, as well as in tourist apartments). Since March 2017, all data and indexes in the tables are calculated according to the methodology on survey about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation. Data about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation are collected through regular monthly survey (form TU-11). The reports are compiled on the basis of records in the guest books.

Reporting units are business organizations, legal persons and entrepreneurs who are engaged in providing accommodation services to tourists in collective establishments. Accommodation establishments, classified according to the Regulations on the types, minimum technical requirements and categorization of objects ("Official Gazette of Montenegro", no. 63/11, No.47 / 12), are: hotel & resort, wild beauty resort, a group hotels (hotel, small hotel, boutique hotel, garni hotel, aparthotel, condo hotel, hostel, guest house and motel), a tourist resort, ethno village, eco lodge, villas, inns, mountain lodge, resort camp, and similar. In addition to these, survey also covers spas and uncategorized facilities.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility or some other object for accommodation of tourists, in a place other than his/her place of permanent residence for the reason of vacation or recreation, health, studies, sports, religion, family, business, public missions or meetings. Tourists do not include migrants, border workers, diplomats, members of military force in the regular duty, refugees, etc. Tourist is registered in a place or object when it resides and due to it, in the case of change of place or object, the double reporting may appear, which may lead to the double data. There the statistics records the arrivals of tourists, and not the number of tourists.

On March 15, 2020, the Ministry of Health, at the proposal of the Institute of Public Health of Montenegro and based on the Law on Protection of the Population from infectious diseases, issued an order to take temporary measures to prevent the introduction of new coronavirus (COVID-19), which refers to the ban on the provision of catering services in hotels, except for registered guests.

The National Coordination Body for infectious diseases has agreed on several occasions to extend the above measure which was valid until 18 May 2020.

According to Regulation 692/2011 on European Tourism Statistics quarantine accommodation is not included in the scope of the survey

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO VRSTAMA TURISTIČKIH MJESTA¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY TYPE OF PLACE¹⁾

	Dolasci / Arrivals					Noćenja / Nights				
	glavni grad Capital	primorska mjesto Coastal resorts	planinska mjesto Mountain resorts	ostala turistička mjesto Other tourist resorts	ostala mjesto Other places	glavni grad Capital	primorska mjesto Coastal resorts	planinska mjesto Mountain resorts	ostala turistička mjesto Other tourist resorts	ostala mjesto Other places
2020	38 785	197 139	20 705	11 318	931	79 542	778 594	49 018	34 270	3 018
2021	91 737	570 721	43 934	22 874	1 157	183 162	2 615 095	99 870	48 235	2 478
2022	159 611	904 858	60 137	34 740	6 629	333 311	3 771 572	130 075	71 694	9 042
2022										
01.	4 158	8 704	5 660	1 103	52	9 723	25 622	16 471	3 458	117
02.	6 439	13 133	4 470	1 128	55	13 013	37 680	12 994	2 449	129
03.	8 386	26 110	2 839	1 479	156	18 874	77 161	6 589	3 365	262
04.	11 190	56 173	2 629	2 069	142	23 722	166 470	5 728	3 630	224
05.	13 929	88 708	4 054	4 156	608	29 397	287 887	7 290	7 763	731
06.	17 444	117 822	6 685	3 733	773	34 461	494 682	12 474	7 344	904
07.	19 623	171 974	8 457	5 297	952	41 364	876 988	19 157	11 903	1 488
08.	23 343	187 337	8 911	5 759	1 227	52 055	957 597	20 320	12 067	1 723
09.	19 588	108 283	7 592	4 150	1 044	38 790	471 964	13 047	7 645	1 529
10.	14 391	69 397	3 940	2 637	898	31 291	223 133	7 177	5 347	1 054
11.	10 077	33 330	1 823	1 793	379	21 810	94 066	3 287	3 845	449
12.	11 043	23 887	3 077	1 436	343	18 811	58 322	5 541	2 878	432
2023										
01.	7 156	18 799	4 338	1 449	435	14 190	50 063	11 221	5 064	518
01. 2023 / 01. 2022	172,1	216,0	76,6	131,4	300,0²⁾	145,9	195,4	68,1	146,4	300,0²⁾

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION¹⁾

	Dolasci / Arrivals			Noćenja / Nights		
	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign
2020	268 878	88 607	180 271	944 442	342 635	601 807
2021	730 423	100 615	629 808	2 948 840	376 130	2 572 710
2022	1 165 975	140 333	1 025 642	4 315 694	528 457	3 787 237
2022						
01.	19 677	7 472	12 205	55 391	21 990	33 401
02.	25 225	7 092	18 133	66 265	21 894	44 371
03.	38 970	7 161	31 809	106 251	23 054	83 197
04.	72 203	8 877	63 326	199 774	28 392	171 382
05.	111 455	14 347	97 108	333 068	43 641	289 427
06.	146 457	18 039	128 418	549 865	68 497	481 368
07.	206 303	19 216	187 087	950 900	91 042	859 858
08.	226 577	18 918	207 659	1 043 762	91 014	952 748
09.	140 657	14 025	126 632	532 975	57 023	475 952
10.	91 263	9 379	81 884	268 002	31 533	236 469
11.	47 402	7 208	40 194	123 457	26 845	96 612
12.	39 786	8 599	31 187	85 984	23 532	62 452
2023						
01.	32 177	8 235	23 942	81 056	23 512	57 544
01. 2023 / 01. 2022	163,5	110,2	196,2	146,3	106,9	172,3

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja
²⁾ Obračunati indeks je veći od 300,0

¹⁾ See methodological explanations
²⁾ Calculated index is higher than 300.0

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO ZEMLJAMA I PREMA VRSTI MJESTA ¹⁾TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY COUNTRY AND TYPE OF RESORT ¹⁾

	2021	Kumulativ/ Cumulative 01.		2022			
		2022	2023	11.	12.	01.	
Dolasci turista							Tourist arrivals
Ukupno	268 878	19 677	32 177	91 263	47 402	32 177	Total
Domaći	88 607	7 472	8 235	9 379	7 208	8 235	Domestic
Strani	180 271	12 205	23 942	81 884	40 194	23 942	Foreigners
Noćenja turista – ukupno	944 442	55 391	81 056	268 002	123 457	81 056	Tourist overnight stays – total
Noćenja domaćih turista	342 635	21 990	23 512	31 533	26 845	23 512	Overnight stays of domestic tourists
Noćenja stranih turista	601 807	33 401	57 544	236 469	96 612	57 544	Overnight stays of foreigners
Albanija	41 122	5 814	7 672	5 574	8 244	7 672	Albania
Austrija	3 369	357	337	3 862	528	337	Austria
Belgija	3 267	116	97	941	292	97	Belgium
Bosna i Hercegovina	89 155	1 762	2 634	4 056	3 053	2 634	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	3 012	229	214	700	373	214	Bulgaria
Češka Republika	2 105	75	151	717	182	151	Czech Republic
Danska	3 143	49	55	1 150	268	55	Danmark
Finska	2 229	14	46	2 596	136	46	Finland
Francuska	20 044	348	339	16 165	1 167	339	France
Grčka	1 319	156	241	2 339	482	241	Greece
Holandija	2 437	130	150	2 740	510	150	Netherlands
Hrvatska	12 357	1 462	2 233	6 260	3 094	2 233	Croatia
Italija	6 373	346	987	2 764	946	987	Italy
Mađarska	3 868	131	165	1 581	630	165	Hungary
Republika Sjeverna Makedonija	5 913	423	917	2 219	1 276	917	Republic of North Macedonia
Norveška	643	24	67	1 156	287	67	Norway
Njemačka	23 618	781	1 252	47 966	24 385	1 252	Germany
Poljska	9 324	118	320	9 030	1 050	320	Poland
Rumunija	1 746	307	131	1 279	491	131	Romania
Ruska Federacija	36 237	3 642	7 197	7 914	6 482	7 197	Russian Federation
Slovačka	1 011	126	135	470	265	135	Slovakia
Slovenija	3 795	279	468	2 198	1 171	468	Slovenia
Srbija	120 182	7 787	13 266	13 548	9 293	13 266	Serbia
Švajcarska	3 462	127	205	1 696	375	205	Switzerland
Švedska	4 856	103	99	739	276	99	Sweden
Ukrajina	64 108	616	3 924	2 790	3 131	3 924	Ukraine
Ujedinjeno Kraljevstvo	12 658	464	1 282	33 720	7 882	1 282	United Kingdom
Ostale evropske zemlje	92 103	4 081	7 091	21 415	13 670	7 091	Other European countries
Izrael	1 153	158	220	22 815	408	220	Israel
Kanada	1 301	129	137	922	202	137	Canada
SAD	8 515	1 423	1 329	5 714	1 986	1 329	USA
Ostale vanevropske zemlje	17 382	1 824	4 183	9 433	4 077	4 183	Other non-European countries
Noćenja po vrstama mjesta – ukupno	944 442	55 391	81 056	268 002	123 457	81 056	Overnight stays by type of tourist resorts – total
Glavni grad	79 542	9 723	14 190	31 291	21 810	14 190	Main administrative center
Primorska	778 594	25 622	50 063	223 133	94 066	50 063	Coastal
Planinska	49 018	16 471	11 221	7 177	3 287	11 221	Mountain
Ostala turistička mjesta	34 270	3 458	5 064	5 347	3 845	5 064	Other tourist resorts
Ostala mjesta	3 018	117	518	1 054	449	518	Other places
Noćenja ukupno-primorska mjesta	778 594	25 622	50 063	223 133	94 066	50 063	Overnight stays total-coastal resorts
Bar	23 829	2 301	5 237	7 409	5 455	5 237	Bar
Budva	455 636	13 978	27 359	116 803	39 177	27 359	Budva
Kotor	40 630	1 642	3 355	10 423	3 596	3 355	Kotor
Tivat	61 108	4 334	7 286	14 015	5 897	7 286	Tivat
Ulcinj	35 256	468	683	11 976	8 091	683	Ulcinj
Herceg Novi	162 135	2 899	6 143	62 507	31 850	6 143	Herceg Novi

¹⁾Vidjeti metodološka objašnjenja¹⁾ See methodological explanations